

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/137/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114204221
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5114204221.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľov v rade 1/ C. P., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom XXX XX G. XXX, štátny občan SR, v rade 2/ U. U., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom XXX XX D. XXXX, štátny občan SR, obaja právne zastúpení JUDr. Luciou Morgošovou, advokátkou so sídlom F. X, XXX XX S., IČO: 42 346 932, proti odporkyňi: R. W., nar. XX.XX.XXXX, bydliskom XXX XX G. XXX, štátny občan SR, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou Andrea Havelková, s. r.o., so sídlom Daniela Dlabača 2748/28, 010 01 Žilina, IČO: 36 854 956, o zriadenie vecného bremena, o odvolaní navrhovateľov v rade 1/ a v rade 2/ proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 6C/45/2014-129 zo dňa 08. 12. 2015, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd I. stupňa.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol v celom rozsahu návrh na zriadenie vecného bremena. Navrhovatelia sa v konaní ako vlastníci stavby - rodinného domu súp. č. XXX, postavenej na pozemku parc. KN-C č. 678, nachádzajúcej sa v k. ú. G. evidovanej na LV č. XXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom domáhali zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve cesty pešo a motorovými vozidlami cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve odporkyne nachádzajúci sa v k. ú. G. evidovaný v katastri nehnuteľností na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom ako parcela KN-C č. 679/2 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 50 m² k uvedenej stavbe rodinného domu súp. č. XXX, a to v rozsahu plochy zodpovedajúcej novovytvorenej parcely KN-C č. 679/4 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 30 m² geometrickým plánom č. 36442500-276/2015 vyhotoveným dňa 09.10.2015 Ing. L. P., autorizačne overeným dňa 19.10.2015 Ing. C. C. a úradne overeným Okresným úradom Kysucké Nové Mesto, katastrálnym odborom dňa 19.10.2015 pod č. 385/15. Súd z právneho hľadiska posúdil návrh navrhovateľov na začatie konania ako návrh podľa cit. ust. § 151o ods. 3 OZ, ktorým sa navrhovatelia domáhali zriadenia vecného bremena.

Novelou OZ zákonom č. 568/2007 Z. z. bol do ust. § 151o doplnený nový odsek 3, ktorý umožňuje zriadiť vecné bremeno rozhodnutím súdu v tých prípadoch, ak vlastník stavby nie je zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Návrh na zriadenie vecného bremena môže podať vlastník stavby, v prospech ktorého súd zriadi vecné bremeno spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok. Príslušný pozemok je pozemok, cez ktorý sa vlastník stavby môže dostať ku komunikácii, prípadne k pozemku, z ktorého má možnosť dostať sa ku komunikácii.

Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva. Prípadný nedostatok vecnej legitímácie znamená, že podľa hmotnoprávných ustanovení nie je žalobca nositeľom tvrdeného práva a/alebo žalovaný nositeľom tvrdenej povinnosti a žaloba žalobcu proti žalovanému nemôže byť preto úspešná. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu navrhovateľa na podanie návrhu podľa ust. § 151o ods. 3 OZ táto priamo vyplýva z ust. § 151o ods. 3 OZ, ako už bolo vyššie uvedené a navrhovateľ je jej nositeľom za kumulatívneho splnenia nasledovných podmienok: a) navrhovateľ je vlastníkom stavby, b) vlastníkom stavby nie je vlastníkom príslušného pozemku a c) prístup vlastníka k tejto stavbe nemožno zabezpečiť inak ako cez príslušný pozemok. Na druhej strane pasívne vecne legitimovaným subjektom je vlastníkom príslušného pozemku.

Rozhodnutie súdu podľa ust. § 151o ods. 3 OZ má konštitutívny charakter, t. j. rozhodnutím súdu (jeho právoplatnosťou) v konaní o návrhu podľa ust. § 151o ods. 3 OZ dochádza k vzniku práva vecného bremena vlastníka stavby zodpovedajúceho jeho právu cesty cez príslušný pozemok. Právo vzniknuté podľa ust. § 151o ods. 3 OZ má vecno-právny charakter, t. j., že ide o vecné bremeno in rem. Tento záver vyplýva explicitne zo samej dikcie ust. § 151o ods. 3 OZ, keďže súd právo vecného bremena zriaďuje „na návrh vlastníka stavby“ „v prospech vlastníka stavby“. Odlišný záver (ako to do istej miery vyplýva z námietky odporkyne na pojednávaní dňa 08.12.2015) o osobnom charaktere (in personam) by nebol súladný ani so zmyslom a účelom tejto právnej úpravy (zabezpečiť vlastníkovi stavby prístup k tejto stavbe), keďže pri takomto charaktere vecného bremena by sa každý nový vlastníkom stavby musel nanovo domáhať proti vlastníkovi príslušného pozemku opätovného zriadenia vecného bremena.

Vychádzajúc z uvedeného súd v ďalšom poukázal na to, že pokiaľ je stavba, ako aj príslušný pozemok v spoluvlastníctve viacerých osôb (či už v podielovom, alebo bezpodielovom) je nutné, aby účastníkmi súdneho konania o návrhu vlastníka stavby podľa ust. § 151o ods. 3 OZ boli na jednej strane všetci spoluvlastníci stavby a na strane druhej všetci spoluvlastníci príslušného pozemku, inak návrhu podľa ust. § 151o ods. 3 OZ nemožno vyhovieť. Procesné spoločenstvo vlastníkov stavby ako aktívne vecne legitimovaných subjektov na podanie návrhu podľa ust. § 151o ods. 3 OZ a rovnako vlastníkov príslušného pozemku (ako pasívne vecne legitimovaných subjektov) je tak nerozlučným (núteným) spoločenstvom podľa ust. § 91 ods. 2 O.s.p. Vecné bremeno podľa ust. § 151o ods. 3 OZ s poukazom na jeho vecný charakter (in rem) totiž vzniká všetkým spoluvlastníkom stavby (ako oprávneným subjektom z vecného bremena) a súčasne toto obmedzuje vlastnícke právo všetkých spoluvlastníkov príslušného pozemku. Rozhodnutie súdu podľa ust. § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka sa tak musí vzťahovať na všetkých spoluvlastníkov stavby, ako aj príslušného pozemku, keďže sa dotýka ich právnej sféry (vlastníckeho práva).

Vychádzajúc z materiálnej publicity údajov katastra nehnuteľností (podľa ust. § 70 KZ) možno konštatovať, že odporkyňa nesvedčí zápis na LV č. XXXX vedenom pre k. ú. G. ako výlučnému vlastníkovi pozemku parcela KN-C č. 679/2. Naopak zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností svedčí aj iným osobám evidovaným na LV č. XXXX, ktoré však v čase rozhodovania súdu vo veci účastníkmi konania neboli (U. L., resp. právni nástupcovia po zomrelom U. U.). Keďže v danom prípade navrhovateľa ako dominus litis nevymedzili okruh účastníkov konania na strane odporcu v súlade s vyššie uvedeným predpokladom úspešnosti návrhu podľa ust. § 151o ods. 3 OZ a nepodali riadne návrh voči všetkým podielovým spoluvlastníkom pozemku parcely KN-C č. 679/2, súd musel ich návrh na začatie konania bez ďalšieho, t. j. bez toho aby sa zaoberal ďalej vecou a dôvodnosťou návrhu, zamietnuť.

Z vyššie uvedených dôvodov tohto rozhodnutia súd ani nevykonal (§ 120 ods. 1 veta druhá O.s.p.) navrhovateľmi, ako aj odporkyňou ďalšie navrhované dôkazy, resp. sa ani v tomto rozhodnutí nezaoberal skutočnosťami vyplývajúcimi z iných, ako vyššie spomenutých dôkazov (LV č. XXX a XXXX), keďže by skutkové zistenia z ktoréhokoľvek účastníkmi označeného dôkazu, ktorým sa súd nezaoberal, resp. ho nevykonal, neboli spôsobilé nič zmeniť na vyššie uvedenom primárnom dôvode neúspechu navrhovateľov v spore (ani jeden dôkaz produkovaný účastníkmi totiž nevyvrátil údaj katastra nehnuteľností o tom, že odporkyňa nie je výlučnou vlastníčkou pozemku parcely KN-C č. 679/2, k. ú. G.). Rozhodnutie o náhrade trov konania si súd vyhradil na samostatné rozhodnutie s poukazom na väčší počet účastníkov konania

Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie navrhovateľa v rade 1/ a 2/ prostredníctvom právnej zástupkyne.

Navrhovateľa predložili odvolaciemu súdu nové dôkazy, ktoré doposiaľ neboli v konaní uplatnené, nakoľko sa o ich existencii dozvedeli až po vydaní rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Navrhovateľa obdržali Osvedčenie o dedičstve zo dňa 28.09.2009, sp.zn. D 788/2005, Dnot 90/2007, po poručiteľovi L. U., zomr. XX. XX. XXXX, ktorý je právnym predchodcom p. U. U. (otec p. F. U., syn p. L. U.). V čase vydania predmetného osvedčenia p. U. U. už nebol nažive, preto v dedičskom konaní vystupoval jeho syn, p. F. U.. Ani v rámci predmetného dedičského konania nebola parcela KN-C č. 679/2

prejednaná, zrejme z dôvodu, že p. F. U. svojho otca príliš nepoznal, nakoľko podľa jeho vyjadrenia zomrel, keď bol ešte dieťaťom a nemal ani vedomosť o nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v jeho vlastníctve. P. U. U. je aktuálne stále vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník parcely KN-C č. 679/2 s nesprávne uvedeným dátumom narodenia (XX.XX. XXXX), čo vyplýva aj z potvrdenia REGOB zo dňa 23.10.2013, ktorý je súčasťou spisu a z ktorého vyplýva, že osoba s menom U. U., nar. XX.XX.XXXX sa v registri nenachádza. Na podklade tohto potvrdenia navrhovateľa nemali reálnu možnosť získať bližšie identifikačné údaje p. U. U., keďže dátum narodenia uvedený na liste vlastníctva bol nesprávny.

Z predloženej pozemnoknižnej vložky k dotknutej parcele okrem iného vyplýva, že jej vlastníkom bol p. L. U. (por.č. 13) ako poručiteľ z predloženého osvedčenia (uvedený dôkaz mali navrhovateľa k dispozícii už pred vydaním samotného rozhodnutia prvostupňového súdu, avšak nemali možnosť identifikovať potrebné právne nástupníctvo).

V čase po vydaní rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľka v rade 1/ v rámci náhodnej konverzácie s inou obyvateľkou obce Ochodnica, zistila príbuznú U. L., pôvodnej odporkyne v rade 2/ a to jej vnučku p. V. L.. Príbuzenský vzťah možno preukázať z rodného listu p. V. L.. Na základe tohto dôkazu bude možné následne získať osvedčenie o dedičstve po p. L. L., nar. X. XX. XXXX ako právnej nástupkyňi zomrelej p. U. L., ktorá je aktuálne stále vedená v katastri nehnuteľností ako vlastníčka parcely č. KN-C č. 679/2.

Navrhovateľa nemali možnosť uvedené dôkazy predložiť ešte v čase konania súdu prvého stupňa, pričom ide o informácie, ktoré majú významný vplyv na identifikáciu právnych nástupcov neznámych vlastníkov, ktorá je vychádzajúca z odôvodnenia rozsudku, jedným z predpokladov úspešnosti podanej žaloby.

Navrhovateľa majú za to, že zo samotného charakteru vecného bremena (in rem), ktorého zriadenia sa navrhovateľa podaným návrhom domáhajú, vyplýva, že je nerozlučne spojené s pozemkom (nehnuteľnosťou) ako takou, pričom povinné subjekty sú povinné obmedzenie vlastníckeho práva strieť a toto právo ďalej prechádza na právnych nástupcov, bez ohľadu na ich súhlas, resp. nesúhlasné stanovisko k existencii vecného bremena, zriaďovaného rozhodnutím súdu. V prípade dodatočného zistenia neznámeho vlastníka by právny nástupca vstúpil do užívania parcely v rovnakom rozsahu ako jeho právny predchodca, t.j. vrátane zaťaženia vecným bremenom pôsobiacim in rem, nie in personam. Prípadní dodatočne objavení právni nástupcovia neznámych vlastníkov by tak v budúcnosti neboli nijakým spôsobom ukrátení na svojich právach.

Súd má pri aplikácii hmotného práva v konaní zohľadňovať špecifické okolnosti prípadu v súlade s účelom sledovaným pri tvorbe príslušného zákonného ustanovenia a napomáhať tak realizácii práva. V danom prípade sa podľa listu vlastníctva jedná o doposiaľ dvoch neznámych a najmä menšinových vlastníkov, ktorí mali byť v konaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom.

Navrhovateľa žiadali odvolací súd, aby podanému odvolaniu vyhovel, napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila odporkyňa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, kde uviedla, že všetky nové tvrdenia a predložené dôkazy, ktoré sú uvedené v odvolaní mohli navrhovateľa označiť v konaní pred súdom prvého stupňa, vzhľadom k čomu nie je možné na tieto v zmysle § 205a O.s.p. prihliadať.

S názorom navrhovateľov, že v rámci konania po zrušení napadnutého rozsudku bude možné konať s právnymi nástupcami ostatných podielových spoluvlastníkov, nemožno súhlasiť.

Akékoľvek skutočnosti alebo dôkazy predložené v rámci odvolania nemajú žiaden vplyv na navrhovateľmi doteraz ustálený okruh účastníkov konania. Z týchto nevyplýva, že okruh účastníkov bol navrhovateľmi označený správne - t.j. že by odporkyňa bola výlučnou vlastníčkou predmetného pozemku.

Pokiaľ navrhovateľa argumentujú tým, že vzhľadom na vecný charakter súdom zriaďovaného vecného bremena, nie je potrebné v konaní označiť všetkých účastníkov, t.j. všetky osoby, ktoré vlastní pozemok, ktorý bude vecným bremenom zaťažený, je táto argumentácia zjavne právne nesprávna. Je plne v zodpovednosti navrhovateľov podať návrh riadne, t.j. vrátane riadne určeného okruhu účastníkov v súlade s príslušnými ustanoveniami O.s.p. a z tejto zodpovednosti nie je možné sa „vyvinúť“ tým, že navrhovateľ údajne nie je schopný dohľadať údaje o možných účastníkoch.

Vzhľadom na vyššie uvedené je odvolanie navrhovateľov v celom rozsahu nedôvodné a tak navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil ako vecne správne a priznal odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 89,50 Eur za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok v intenciách uvedených v ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. rozsudok okresného súdu potvrdil v súlade s ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania účastníci konania, konštatuje, že prvostupňový súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 132 a nasl. O.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Rozhodnutie prvostupňového súdu zodpovedá zákonným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil.

Prvostupňový súd v náležitom rozsahu a nadväzne s ohľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu, odôvodnil prečo v predmetnej veci vidí nedostatok vecnej pasívnej legitímácie na strane odporcu, ktorý dôvod viedol nevyhnutne k zamietnutiu návrhu. V prejednávanej veci išlo o sporové konanie, v ktorom okruh účastníkov konania určuje navrhovateľ. Keďže navrhovatelia nevyhradili okruh účastníkov konania na strane odporcu v súlade s ust. § 151o ods. 3 OZ a nepodali riadne návrh voči všetkým podielovým spoluvlastníkom pozemku parcely KN-C č. 679/2, uvedený nedostatok bránil súdu, aby návrh prejednal po vecnej stránke.

Na skutočnosti a dôkazy, na ktoré navrhovatelia poukazovali v rámci podaného odvolania, odvolací súd prihliadnuť nemohol, keďže navrhovatelia zároveň vhodným procesným postupom na základe týchto skutočností a dôkazov neoznačili, neupravili okruh účastníkov na strane odporcov.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 224 ods. 4 O.s.p. podľa ktorého, ak odvolací súd rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu vo veci samej, ktorým nebolo rozhodnuté o trovách konania z dôvodu postupu podľa § 151 ods. 3 O.s.p., o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.